

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 83/2022
23.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Драгана Аћимовића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Савића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Савића - адвоката Слободана Сташевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 15/20 од 19.07.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 834/21 од 02.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Савића - адвоката Слободана Сташевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 15/20 од 19.07.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 834/21 од 02.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу К 15/20 од 19.07.2021. године окривљени Александар Савић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од четири године.

Истом пресудом према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, одузета је имовинска корист прибављена кривичним делом и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 834/21 од 02.11.2021. године поводом жалбе браниоца окривљеног, а по службеној дужности у смислу члана 451. став 2. ЗКП преиначена је пресуда Вишег суда у Шапцу К 15/20 од 19.07.2021. године у делу одлуке о кривичној санкцији, па је окривљени за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осуђен на казну затвора у трајању од три

године и шест месеци, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и у непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Александра Савића - адвокат Слободан Сташевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, као и да одложи извршење казне затвора по правноснажној пресуди.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП јер се правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама овог законика не може заснивати, а ови докази су у битном допринели доношењу овакве одлуке од стране првостепеног и другостепеног суда. Као незаконите доказе издваја:

- записник о саслушању окривљеног АА у ПУ Шабац од 01.07.2016. године јер је овај записник сачињен супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП и не садржи изричиту изјаву окривљеног да не жели да сам изабере браниоца;
- записник о испитивању сведока ББ пред ВЈТ У Шапцу од 29.11.2017. године јер исти садржи оно што је окривљени АА разговарао са полицијским службеником – сведоком у возилу пре доласка у ПУ Шабац ради саслушања.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Савића се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

По правном схватању Врховног касационог суда заузетом на седници Кривичног одељења од 26.10.2020. године, записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконити доказ на коме се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца на записнику испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при томе у виду и ставове Европског суда за људска права у пресуди у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године број представке 21388/15 у којој је изнео закључак да, иако у записнику о саслушању окривљеног у полицији нема изричите изјаве окривљеног о

томе да ли је желео да ангажује браниоца лично или је уместо тога био вољан да прихвати адвоката именованог од стране државе, не може се закључити да је окривљени ограничен у свом слободном избору браниоца, налазећи да је окривљени јасно прихватио именованог браниоца по службеној дужности на шта указују његова сарадња са тим адвокатом, спремност да да изјаву у присуству истог и одсуство било каквих примедби у вези са тим.

Дакле, у сваком конкретном случају, уколико упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца из члана 85. став 3. ЗКП експлицитно није констатовано у записнику о саслушању окривљеног позивањем на наведену законску норму, то суд процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљеног испуњавају стандард прописан одредбом члана 85. став 3. ЗКП, а од које процене суда зависи да ли записник о саслушању окривљеног представља законити или незаконити доказ.

У конкретном случају окривљеном АА су пре давања исказа саопштена његова права из члана 68. став 1. ЗКП (права окривљеног) и омогућено њихово коришћење, чиме је испуњена претпоставка за законито саслушање окривљеног из члана 85. став 2. ЗКП. Потом је окривљени пристао да у предистражном поступку да свој исказ у присуству браниоца по службеној дужности Ивана Глигорића, а са којим је потом обавио поверљив разговор, након чега је дао свој исказ, при чему је записник потписан од стране окривљеног и браниоца по службеној дужности без примедби, да би на записнику о саслушању састављеним пред ВЈТ у Шапцу од 07.10.2016. године у присуству изабраног браниоца изјавио да су му у полицији рекли да има право да узме браниоца по свом избору.

По оцени Врховног касационог суда, наведена упозорења дата окривљеном АА од стране органа поступка и његово изјашњење о присуству браниоца, у конкретном случају, у свему испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, а због чега оспоравани записник представља законити доказ.

Такође је Врховни касациони суд оценио као неосноване наводе браниоца окривљеног Александра Савића да је записник о испитивању сведока ББ састављен пред ВЈТ У Шапцу од 29.11.2017. године незаконит доказ јер исти садржи оно што је окривљени АА разговарао са полицијским службеником – сведоком у возилу пре доласка у ПУ Шабац ради саслушања.

Наиме, исти наводи истакнути и у жалби браниоца окривљеног Александра Савића - адвокат Слободан Сташевић били су предмет разматрања другостепеног већа Апелационог суда у Новом Саду које је поступало по жалби браниоца изјављеној против првостепене пресуде Вишег суда у Шапцу К 15/20 од 19.07.2021. године. Другостепено веће Апелационог суда у Новом Саду је ове наводе оценило неоснованим и о томе на страни 3 у последњем пасусу и на страни 4 у првом ставу другостепене пресуде Кж1 834/21 од 02.11.2021. године изнело јасне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Савића - адвоката Слободана Сташевића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић